

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főter 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLEN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Perényi József
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor,
negyedévre 3 kor.
— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy dísz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
termékért szerint egy négyszög centim
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár
kedvezmény.

Képviselőtestületi tagok választása.

— Saját tudósítónktól. —

Sátoralja-ujhely, 1905. júl. 6.

Folyó hó 5-én Sátoralja-ujhelyben a községi választók szavazatai alapján rekonstruálták Sátoralja-ujhely város képviselőtestületét.

Minden tekintetben érdekes és figyelemre méltó választás volt ez, mert a két ellenzéki párt: a disszidensek és függetlenségek egyesültek, hogy jelöltjeik győzelmét biztosítsák. De nem is lehetett ez másképp, hiszen ez a két párt, melynek szövetkezése úgy a képviselőválasztások alkalmával, mint a megyei élet fórumán együtt harcolt és együtt vívott ki diadalt, a városi választások alatt sem állhatott egymással szembe.

S a győzelem újra a szövetkezett pártoké lett: jelöltjeik minden vonalon nagy szótöbbséggel lettek beválasztva. Száműzve lett az intrika, az egymás ellen törő, céltalan tusakodás s nem állítunk paradoxont, ha mondjuk, hogy a képviselőtestületi tagválasztás máskor oly vehemens harca a béke jegyében indult meg és fejeztetett be.

Igaz ugyan, hogy a két ellenzéki párt jelöltjei nem egyforma számban jöttek be s nem is egyenlő számban lettek jelölve

(32 választandó tagból 19 függetlenségi és csak 13 disszidens lett jelölve), ám ezért senkinek nem volna megengedett, hogy a létrejött s a közügyre áldásos harmoniát megbolygatni igyekezzék.

A disszidens és a függetlenségi tábor az országos politika terrénümán mellétekintetek nélkül együttes erővel küzd országunk alkotmányáért, együttes erővel munkál a nemzeti ellentét állás hatályosabbá tételén a megyei közéletben; mért lenne tehát a városi választásoknál megbontva a nagy célokat szolgáló s ezért létesült szövetkezés.

És a polgárság mely politikai belátással érezte át, hogy akkor, mikor országos dolgok elintézésére szövetkezett e két párt, azt a harmoniát egy szükkörű, localis jellegű választásnál nemesak megzavarni, de kikezdeni sem szabad.

Mi őszinte örömmel s köteles elismeréssel hajlunk meg Sátoralja-ujhely polgársága előtt, mely politikai tapintatának, mély belátásának a lezajlott választások alatt oly szép tanubizonyságát adta, aláhelyezve személyes érdekeit a köz javának, száműzve az ellentétek és a torzsalkodás szellemét, melytől sajnos, sokszor metelyezetté vált közéletünk levegője.

A községi választások Sátoralja-ujhelyben f. hó 5-én 3 helyen lettek

megtartva. Az I. kerületben szavazási hely a eszmadia szin, a II. kerületben a város háza, a III. kerületben ős Budavára helyisége volt. A három kerületből az I-ső és III-ik kerületben 11—11 képviselőt tag választott, míg a II-ik kerületben 10 tag került választás alá.

A választás elnöke dr. Szmeccsányi Béla földbirtokos volt, egyszersmind a II. kerület elnöke; az első és harmadik kerületben pedig dr. Reichard Salamon lemondása folytán Szöllősy Arthur és dr. Fried Lajos viselték az elnöki tisztet.

A választás alkalmával a függetlenségi és disszidens párt együttesen megállapított listával szavazott, melyen 19 rendes és 6 póttag függetlenségi és 13 rendes és 3 póttag disszidens lett felvéve.

A disszidensek részéről kiküldött 4 tagu bizottság id. Meczner Gyula, dr. Reichard Salamon, Szöllősy Arthur és Miklóssy István ugyanis a függetlenségi párt kiküldöttjeivel Pekáry Gyula, dr. Fried Lajos, Widder Gyula és dr. Buza Barnával előre megállapodott egy közös listában az u. n. „hivatalos listá” ban, mely a fentebb említett arány szerint foglalta magában a kijelölt tagokat.

A hivatalos lista — mivel többen külön listával szavaztak, nem ment ugyan teljesen keresztül változás nélkül, ámde legnagyobb részben az azon jelöltek jutottak be a képviselőtestületbe.

Reggel 9 órakor, mikor a választások kezdetüket vették, olyan esend honolt és részvétlenség volt tapasztalható a vál. helyiségek körül, amihez az utóbbi időkben szokva nem vagyunk. Később azután, mire a függetlenségi és disszidens párt által közös megegyezés folytán összeállított hivatalos jelöltek névsorán

kivül új jelöltek nevei is belekerültek a választási küzdelembe, a választás más képet vett. Mozgalmasabbá lettek a szavazó-helyiségek, sőt nemsokára megindult a kapacitálás és szavazók fogdosása is. Ki-ki a maga emberét igyekezett győzelemre juttatni. Minden erőlködés dacára azonban a hivatalos szavazólapokon jelöltek választattak meg, kivéve az I-ső kerületet, ahol hárman (Bettelheim Sándor, Szücs Jenő és Kapu Gyula), a III-ik kerületben pedig ketten (Blumenfeld Jenő és Schvarcz Ignác), — akik jelölve nem voltak, — jutottak be.

A szavazást délután 4 órakor zárták le. A községi választók nagy érdeklődését mutatja azon körülmény, hogy a választók rendkívül nagy számban szavaztak, úgy, hogy a szavazatszedő küldötségeknek nagyon nehéz és terhes feladatuk volt.

A szavazatok lezárása után d. u. 4 órakor kezdetét vette azok összeszámolása, mely a késő esti órákig tartott a nagy számban beadott szavazólapoknak a szokottnál nagyobb mennyisége folytán.

Az egyes kerületekben a választások a következő eredménnyel folytak le.

Az I. kerületben (eszmadia-szin) leszavazott 266 választó. Ebből kapott mint rendes tag Fuchs Jenő 205, Nagy Sándor 198, Páles Károly 195, Orosz Mihály 194, Vadász Antal 181, Bettelheim Sándor 167, Szücs Jenő 166, ifj. Horváth József 161, Klein Andor 147, Kapu Gyula 133, Gottlieb Jenő 128 szavazatot. Mint póttag esett Kulits Jánosra 189, Turai Jánosra 180 és Zombory Jánosra 151 szavazat.

Legtöbb szavazatot kaptak azonkivül: Klein Izidor 101, Csákó Imre 97, Léhner Miksa 96, Róth Mór 75,

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

Mezőlaborci utam.

A „Zemplén” eredeti tárcája.

Velencei utazásáról legalább tízezer magyar ur és urhölgy irt már különböző lapokban. Miért ne írhatnék én mezőlaborci utamról a „Zemplén”-ben? Hiszen jobban kell, hogy érdekeljen minket a mi szűkebb pátriánk, mint a szent Márk téri galambok sorsa. És talán jobban is érdekel; csak lomhák vagyunk tapasztalatainkat leírni; míg az ifju házások az első összekoccanást követő pauzát arra használják fel, hogy az elmúlt szép napokat megörökítsék.

Igy keletkeznek a velencei tárcák. Az én mezőlaborci utam nagyon távol állott a kéjutazástól. A „Zemplén” tudósítója képében vándoroltam el a Beszkidék alá, nem kisebb esemény történvén ott meg: mint a zempléni vármegyei tanítók gyűlése.

Azon senki sem fog kételkedni, hogy jókedvűből aligha tűzte ki a tanítóegyesület vezetősége az ő közgyűlést oda a határszélre. Mert vannak vármegyénkben vidékek, melyektől több mint 200 kilométer távolság választja el a határszéli községet s mégis éppen ezek a távoleső, tősgyökeres magyar vidékek lakói jelentek ott meg legnagyobb számmal.

Az én észjárásom ebből azt következteti, hogy az alvidéki ember-

ben, a melegebb éghajlat alatt, a honszerem lángja is magasabban lobog. Bár e tekintetben a felvidékieket sem találtam kifogás alá esőknek, de nekem mégis úgy tetszik, hogy ők nem tettek volna meg a mi kedvünkért 200 kilométeres utat. A gyűlésnek Mezőlaborcra lett kitézését a magyar kultúra érdekei parancsolták.

Ujhelyből kellemes nyári napfény mellett indultam. A gőzös meglehetősen gyorsasággal száguldja keresztül a „tót kánaánt”. E kifejezés alatt a Velejtől Nátafalváig terjedő vidék értendő. Aki Budapest felől utazik, feltéve, hogy e vidéken még nem járt, nagyot bámul, hogy Füzesabonytól Legenyéig folyton hegyek alatt visz utja s Velejtől felül mintha ismét arra az áldott magyar alföldre tért volna vissza, hegyet csak a távolban lát.

A hőmérsék Nátafalváig az ujhelyitől alig egy fok süllyedésű. Örmező állomásánál az eddig tágas félkörben, messziről kékellett hegyek egyszerre összezárulnak s a vonat két hatalmas és csaknem megmászhatlan meredekségű, mintegy 2—300 méter magas előhegy közt robot át, most már völgykatlaiban haladva egészen a határig. Ha ezt az átjárót egyes katonai csapat állja el, ki van zárva tiszteres haderőnek a betérése is e vaskapun keresztül.

Mihelyt a hegyszoroson áthaladtunk, egyszerre érezzük a légmérés tetemes megváltozását. Itt legalább

is 3—4 fokkal kisebb a meleg, mint Nagymihály vagy Ujhely vidékén. A hegyek nem magasak, de mind igen meredek s remek erdővel borítva, élvezetesen szép kilátással gyönyörködte az utast. Homonna, vármegyénk felső vidékének e minden tekintetben gócpontja, elragadóan szép fekvésű hely. Feltűnt nekem a jegenyefák tömegtelen száma e városka határára s innen fölébb is, a jegenyével szegélyezett utak egész a határig vezetnek. Csodálatos, hogy míg nálunk a jegenye csak 2—3 ölnyi magasan kezd oldalágakat nevelni, itt a földtől alig 100—150 centiméter magasságban már elágasodik. Éppen ezért oly szép.

A Koskóc, Radvány s Monostor megálló helyeken áthaladó vasutat két oldalt hegyek körítik. Apró patatok, pocsolyák is láthatók imitt-amott. A flóra már soványabb, mint Ujhely vidékén, de az ozondús levegőtől rendkívül üde; szinte haragos zöld itt a növényzet.

Kaftános, hernyóssapkás zsidót mind sürűbben látunk. A csebinyei állomáson láttam közülök olyan két alakot, hogy soha sem feledem el őket. Bizonyára vannak olyan érdekesek mint a velencei gondolatok.

A nagyterjedelmű mezőlaborci pályaudvarra érkezünk. Az ember szinte előre retteg, hogy hogy fog itt boldogulni. Csalódunk. Hatalmas szép szál emberek, igazi jó magyar alakok tűnnek elénk legelőször is. Ribáry

állomásfőnök táborkarával együtt kint van a perronon. Ha egy alföldi forma embert meglátnak, még ők köszönnek először. Mikor megtudták, hogy újságíró vagyok s a nevemet meghallották, ismeretségünk egy pillanat alatt évtizedekkel haladt. Ott állt az állomási vendéglős is, szintén jó magyar alak. Ahelyett, hogy kérdésekre választ volna, azon kezdte a nótát, „ha ide jött uram, akkor az én vendégem; meg ne próbáljon itt egy fillért is költeni. Rendelkezzék tessze szerint, minden ki van fizetve.” Ugy hiszem, hogy Szegeden sem mulnák felül ezt a szivességet.

Berobog a Galiciából érkező vonat. Rémes kinézésű kaftányos, rojtos szürbe, lehetetlen szövetekbe öltözött tótok, ruthének, zsidók, polyákok lepik el a perront. — A pofoncsapott sapkás lengyel kalauzok egy-egy halk „Meseláporcs”-ot rikkantanak, a mozonyvezetők szászországi vagy cseh pipával ballagnak a sinek mellett. A csend bámulatos. Ez a nép nem lár-mázik, az északi vidék melancholiája előtérbe lép.

Fellobogózt, felzöldgalyazott állomási épület, mosolygó, barátságos magyar arcok, szivesség fogadott. Másnap, mikor a közel 200 tanító és tanítónő elepte a perront, az állomásfőnök szeméből azt a gondolatot olvastam ki: miért is nem vagyok én fotográfus, hogy ezt a képet megörökíthetném! De ha már fotográfus nem lehetek: miért nem adatott ne-

Mauks Endre 69, dr. Rosenthal Sándor 69, Perlstein József 41, Rooz Adolf 12.

A II. kerületben (városháza) le-szavaztak 221-en. Ebből kapott Dókus Gyula 214, Fejes István 209, Grünbaum Simon 194, Jelenek Ádám 145, dr. Kellner Soma 156, Kovács Endre 178, Matolai Etele 218, Miklóssy István 183, Molnár István 212, Staut József 183 szavazatot. — A póttagok közül Oláh Béla 187, Hajnal Dezső 138, dr. Gombos Gáspár 162 szavazatot.

Legtöbb szavazatot kaptak azon-kivül: Mauks Endre 99, dr. Rosent-hal Sándor 43 és Liszek Béla 13.

A III-ik kerületben (Ósbudavára) le-szavaztak 255-en. Ebből kaptak a következő rendes tagok: Schwarz Ignác 189, Lipschitz Adolf 185, Li-geti Ignác 181, dr. Reichard Salamon 170, Szöllőssy Arthur 169, Bokor Jó-zsef 164, Armágyi János 161, Kötics László 159, Bauer Antal 154, Blumenfeld Jenő 140, dr. Szirmay István 130 szavazatot. A póttagok közül: Majoros Gyula 226, Tarpay István 226, Mispál József 212 szavazatot.

Legtöbb szavazatot esett még azon-kivül Szabó Istvánra 75, Juresó Ágos-tonra 52, Borschke Reinholdra 51, Korbély Gézarra 34 és Wilhelm Hen-rikre 14.

— jul. 6.

Kérem. Kérjük a vármegye bizottság tisztelt tagjait, hogy a f. hó 8-iki megyegyűlés előtt, folyó hó 8-án, szombaton d. e. 8 órakor szívesked-jenek a függetlenségi kör helyiségé-ben összegyűlni a teendők megbeszé-lése végett. Hazafias tisztelettel: Sá-toraljaujhely, 1905. július 5. Id. *Mecz-ner* Gyula, a zemplénvármegyei disz-zidens párt elnöke. *Peckáry* Gyula, a zemplénvármegyei függetlenségi párt elnöke.

Ujhelyi dolgok.

— július 6.

Lapunk f. évi 68. számában egy cikk jelent meg, mely élénk színek-ke rajzolja az Ujhelyben divó ese-lédmizeriákat s a cupringerek kúfár-kodásait. A közlemény minden be-tűje nemcsak hogy igaz, de hogy

kem meg, hogy mindennap ilyen kö-zönségem legyen; szívesen hagynám a zászlót árbcán. Van igaza Ribáry Gábornak.

Minthogy én a gyűlést megelőző napon érkeztem, volt időm a vidéket bejárni. Fölmentem a határvonalig. Még egy lépés: és Galiciában vagyok. És ezt a lépést nem voltam képes megtenni. A határvonalnál leborultam ennek az édes magyar honnak a föl-dére, megcsókoltam göröngyét s meg fogadtam, hogy még hűségesebb le-szek hozzá, mint eddig; mert csak most éreztem igazán, hogy mi a ma-gyarnak a haza fogalma, midőn ha-táránál állottam s nem volt erőm át-lépni ezt a határt.

Mezőlabore és Laborefő között dús természet igérő, jó gazda kezére valló s nagy terjedelmű szántófölde-ket, közöttük egészen alföldi mintára készült tanyákat, majd egy hatalmas gyümölcsös-telepítvényt találtam. Első tekintetre látszik, hogy e területen nemcsak szorgalmas, de okos kéz is iparkodik az Isten áldotta magyar földből hasznot húzni. És ez a föld még itt, a Beszkidek között sem há-latlan, a szerető gondozást itt is du-san jutalmazta. Végtelenül megőrül-tem, midőn megtudtam, hogy ez a terület a Turkinnyák Sándor-laborefői állami tanítóé, aki itt két keze és esse munkájával, becsüleles szorga-lommal 300 hold földet, tanyákat szerzett, gyümölcsösöt telepített. Ide jöjjetek alvidéki tanítók, tanuljatok

menyire találóan jellemezte az álla-potokat, arra bizonyítotték a nagykö-zönség részéről megnyilvánult általá-nos helyeslés. Hogy a kúfárok sértve érezték magukat, arra el voltunk kés-zülve, mert bizony kellemetlen az mindenkinék, ha szennyest föltárják a nagy nyilvánosság előtt. De itt a közönség zsebéből s egyik fontos ér-dekéről van szó. A közügy első min-denek felett, az egyéni érdek ennek feltétlenül alárendelendő s arra való-k a hírlapok, hogy a lábrakapott egész-ségtelen állapotot bírálják, föltárják és követeljük a nagy összeség ér-dekeinek megóvását az apró piócák el-lenében.

Kijelentettük előző cikkünkben, hogy nevetek még kiméletből elhall-gatunk, hátha észre tér, aki ludas és elegendőnek fogja találni a nagy ál-talanosságban tartott intelmet.

Felszólalásunk nem volt kárba vesztett. A magokat találva érzők közül egy már kiugrott, már nyilt-terezik; ez annak a jele, hogy valami büzlük Dániában.

Anisz Sándor pincér-ügynök ur legközelebb a Fm. II-ban nyílttéri nyilatkozattal oktat ki bennünket arra, hogy „*erkölestelen életi üzlet-beni*” megjegyzéseket ő kikér magá-nak, hogy mit akar ezzel kifejezni, azt csak ő tudja. Pedig nem jól áll neki ez a nyilatkozat, mert a „*Zem-plén*” a szolgálok kizsárolásáról és elesábitásáról s a gazdasszonyok meg-kopasztásáról és vérig való buszan-tásáról irt. Anisz ur pedig saját bevallása szerint *pincér ügynök*.

A „rendőrből lett cupringerről” is említést tesz, kihez nekünk éppen annyi közünk van, mint a többihez. Ha lelkiismeretlen üzelen kapjuk, őt ép úgy nem kiméjük, mint kik pincérekéből lettek cupringerré. S azt véljük, hogy ha már a pincérek cupringerekké lépnek elő és jól be-töltik hivatásukat, akkor az sem le-hetetlen, hogy e pályán olyan ember is tisztességesen megállhatja a he-lyét, aki előbb rendőr volt.

Egyik olvasónk írja a követke-zőket nekünk:

Virágos Györgyné bejött vidékről, helyet keresni. Simonné nevű cuprin-ger az utcán, erőszakkal akarta az asszonytól eselédtkönyvét elvenni. Más-nap Hellerné ismételte meg a műve-

ettől a hosszú szakállu, egyszerű ru-házatu, de fényes tehetségű kollegá-toktól. Tanuljátok meg tőle, hogyan kell szeretni a magyar földet s ho-gyan lehet azt szorgalommal arra *ránevelni*, hogy megfizesse a fáradságot. De kevés emberrel is találkoztam még életben, kinek szeméből a léleknesség, a világos, tiszta gon-dolkozás ékebben szólt volna, mint a Turkinnyák Sándor szeméből. Felöltöje zsebéből szivar helyett *zoll-stock* kandikált ki s midőn annak rendeltetése iránt kérdeztem meg: kijelentette, hogy építkezéseket vállal s most is adósa a magyar államkinc-szár régén befejezett munkáért vagy 6000 koronával. Ilyen tanítóra is rit-kán akadunk. Ennek a mező a szin-ház, madárdal a hangverseny. És esodálom, hogy a kir. tanfelügyelő ítélete szerint ez az ember a legki-válóbb tanerők, a legkötelelességtudó-bak egyike az iskolában is.

Mezőlabore őslakóit, a ruthen köznepet vettem ezek után szemügyre. A gyermek mind egyforma. Szőke lenhaj, kék szem, halványpiros pufók arc s kellemes arc kifejezés a sajátos-ságuk. A nők úgy járnak, mint a bekecsi, vagy a monoki köznep asszo-nyai. A férfiak azonban nem valami kellemes külsejűek. Az alkohol rom-boló hatása feltűnően meglátszik raj-tuk. A 40 éves ruthén már silány, összeesett váz; támolygó léptekkel, földre süttöt szemekkel, meggörnyedt háttal ballag. Tekintetében Isten a

lelet, de az izmos falusi asszony le-rázza magáról a piócákat. Most Gár-donyi állami tanítónál szolgál, meg-kérdezheti az „*erkölestelen életi üz-letbeni*” ur, igaz-e a dolog.

Egy helybeli pékmester beszélt e nekünk a következő kis történetet: nagy anyagi áldozatokkal hozott az alföldről kenyérsütő asszonyokat, kik-nek a beszegődtetése végett ő maga járt Csongrád megyében; mikor ezek a kutra mennek vizért, a műhelyével szemközti levő Simon-féle eseléd-szerző intézet rájuk less a kútnál, megro-hanja őket s mindenféle esábitásokkal igyekszik helyéről elesalni, eget és földet ígér nekik — hogy elhagyják helyüket — és sikerült is neki, a pék pedig dagaszthatja maga a kenyeret.

Arról nem is beszélünk, hogy a szakácsnék és szobalányok esábitása napi renden van; egyébként az ese-tek felsorolását majd folytatjuk.

Egyik munkatársunk Sátoralja-ujhely város főutcáján sétált tegnap este felé. Jó képű, tisztas kinézésű vidéki ur szólítja meg: Uram! legyen szíves nekem felvilágosítást adni — idegen vagyok s végképpen nem ismerem itt ki magamat. — A meg-szólított fölajánlotta a kért szívesse- get, mely előtte esekélységnek tűnt fel, valójában azonban elég fáradsá-gos kutatást igényelt.

Az idegen ur három ujhelyi ismerősét óhajtottá fölkeresni. Mind háromnak lakcíme föl volt nála je-gyezve. Rákóczy utca 731. Csalogány utca 445. Palotás utca 158. Munka-társunk kész örömmel kalauzolta az idegen urat, — az utcák neveit a gyakorlati életből ismerve — azon-ban a házszámot már bajos lett volna felledezni. Az utca megtalálása is csak helybelinek sikerül, a házszám fölledezése még ennek sem.

Mit tegyen hát egy itt teljesen ismeretlen ember, aki rendszerető helységben lakik és ahhoz van szokva, hogy *minden utca szegleten megta-lálja az utca nevét mutató táblát* s minden házon, *feltűnő helyen*, a számot. Ugyan mikor is jutunk mi ujhelyiek oda, hogy utcánk jelző táblákkal, házaink számokkal lesz-nek jelezve? És mikor jutnak a vi-dékiek oda, hogy félnapig ácsorgás

megmondhatója mi van, de az tény, hogy ez a tekintet számalmat ger-jesztő. A Mezőlaboreon tucat számra levő koreszmák mindegyikéből rekedt ordítás hangzik ki, szerencsésnek éreztem magam, hogy nem értem a nyelvüket. A templom és parochia környéke szépen rendezett, látszik, hogy jó papja van a községnek, vajha sikerülne neki népét is teljesen jó utra teríteni. Remélhető, hogy ez nines is olyan távol.

Elementem a zsidó iskolába. Ér-deklődésem egyik legfőbb tárgya ez volt. Megakartam győződni arról, mi-ként gondolkozik és beszél a hernyós sapkás, pájeszes zsidóság újabb gene-rációjá.

Itt ismét azt kell tapasztalnom, hogy a jó tanító a legnagyobb isten-áldás egy nemzetet s valóban a jó tanító az a munkás, aki méltó az ő bérére. Borsovai Lázár tanító készse-gesen mutatta meg a gyermekek írásbeli dolgozatait, olvastatott velük. Legnagyobb része már 8-9 éves ko-rában teljesen, hibátlan magyarság-gal beszél. Az előadás nyelve a hit-tanon kívül egészen magyar. Egy 8 év körüli kis zsidó fiutól azt kérdez-tem: Kis fiam! Ha én az árokba es-ném és nem tudnék onnan kijönni, te pedig arra utazva látnád szeren-esétlen helyzetemet, segítenél-e ne-kem abban, hogy onnan kijuthassak. — Igen szívesen. — Volt a felelet. — De kis fiam! én nem vagyok zsidó, talán ha tudnád, hogy keresztény va-

elkerülésével, bizonyos utcát és ház-számot könnyedén megtaláljanak.

A mult pénteken este sem volt fiakker az állomáson, sőt pénteken estefelé a városban sem lehetett egyet fogni. Kérjük kioktatni a fiákereseket, hogy első a nagy közönség érdeke s csak azután következnek a jól eső he-tednap pihenő.

Majd névszerint fogjuk a köte-lességüket nem ismerő bérkocsitu-lajdonosokat is bemutatni, ha még ez a második intelem se használ.

Sok bosszúság és rendellenesség után jóleső érzéssel konstatáljuk s adjuk tudtára közönségünknek, hogy városunk mégis csak gyarapodott megint egy hasznos ujtással, mely-nek közegészségügyi s köztisztasági szempontból van nagy hordereje. Bi-zony régen kellett volna, talán keve-sebb sirbárcit adott volna el a városi pénztár.

Fővárosi mintára készült szemet-es kocsis jár kora reggelenként utcáinkon, összegyűjtik a reggel hűs levegőjében a magánházaknál felgyü-lemllett szemetet s így eltűnnek a szűk udvarokból a szemét-dombok, melyek néhol valóban undorító ron-dasággal foglaltak tért s fertőztették a levegőt, gyilkolták lassan de bizto-san a lakosságot. Mennyivel szebb lesz, ha a szemétdombok helyén vi-rágos kertecskék, egy-két árnyas fa gyönyörködteti a szemet s javítja a levegőt.

Azt is jól eső örömmel konstatál-juk, hogy a templom melletti járda vasárnaponként nines már ellepve ácsorgókkal, sőt istentisztelet idején az ott levő kurtakoreszmák ajtaját is szépen behajtogatja a rendőrszem; felszólalásunkat nem hagyta figyelem nélkül a rendőrség feje.

A Vágóhid-utca kövezését is sürget-tük, szavunk itt sem hangzott el ered-ménytelenül, egy szépen rendezett utcájával több van a városnak.

Elismeréssel adózunk az ilyen ujtásért és figyelemért a város pol-gármesterének és rendőrkapitányá-nak. Hiszen nem is olyan nagy do-log az, jót, szépet és hasznosat al-kotni. Nem kell hozzá más: mint egy kis jóakarát. Reméljük, most a polgármester ur is azt mondja: hát

gyok, hát nem segítenél? A gyermek szinte megütközve emelte rám tágra nyitott szeméit s mosolyogva szólt: Isten nem tesz különbséget em-ber és ember közt. A hittanból azt tanulom, hogy testvérek vagyunk...

Nem szégyeli el magát sok uri ember e határszéli, apró zsidó gyerek előtt? Ugy hiszem, hogy igen.

Mikor néhány szíves szó után távozni készültem az iskolából a gyer-mekek rázendítették a Hymnust.

Isten áldd meg a magyart!...

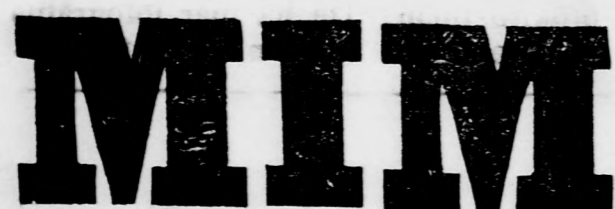
Itt, a határon, itt e ruthén fészek-ben, a zsidó iskolában! Csoda-e ha könyves szemmel távoztam közülök s beláttam: hogy él még a magyarok Istene s élni fog örökké; ez az or-szág pedig fényben, dicsőségben fogja a második milleniumot megünnepelni.

A gyűlés lefolyásáról már előbb referáltam. Most nem is az volt a szándékom, hogy száraz, hivatalos dolgokat írjak le.

Valóban nem jártam volna több örömmel, ha Velencébe megyek, nem lett volna több gyönyörűségem, ha a Márk-téren galambokat étetek. Nines nekem ott mit keresnem, nem bir-nám én átlépni ennek a földnek a határát, melyet Magyarországnak ne-vezünk. Olyan kincsterület ennek minden zuga, hogy csak fel kell fe-dezni s rögtön megtanuljuk azt meg is becsülni, forrón szeretni.

Hazádnak rendületlenül!...

—cz. —f.

A LEGBIZTOSABB POLOSKAIRTÓ SZER.

1 üveg ára 60 fillér.

Kapható: HRABÉCZY KÁLMÁN drogériájában Sátoraljaujhely, Főtér.

csak adjatok tanácsot, hiszen nem zárkózom én el a jó elől. Így is van ez jól s hisszük, hogy így lesz a jövőben is.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(Anyakönyvi kinevezés. A m. kir. belügyminiszter a koskóci anyakönyvi kerületbe ifj. Adorján Endre körjegyzőt, anyakönyvvezetővé nevezte ki.

(Az új képviselőtestület alakuló gyűlése. Az új tagokkal kiegészített városi képviselőtestületet Dókus Gyula alispán július hó 8-ára hívta egybe. A gyűlést összehívó körlevél a következő: Sátoraljaujhely rendezett tanácsú város képviselőtestületének alakuló közgyűlését 1905. évi július hó 8-ának d. u. 9 órájára a városháza nagytérképén az 1886. évi XXII. t.-c. 53. §-ában gyökerező jogomnál fogva kitűzöm és arra a képviselőtestületi tagjait tisztelettel meghívom. Sátoraljaujhely, 1905. évi jul. hó 5-én. Hazafiúi üdvözléssel: Dókus Gyula, alispán.

(Községi és körjegyzők ülése. A Zempléni vármegyei községi és körjegyzők egyesülete f. évi július hó 18-án d. e. 8 órakor Sátoraljaujhelyben a „Vadászkürt” kerthelyiségében gyűlést tart, melyen az elnöki, 2 al-elnöki, fő- és aljegyzői állások lesznek választás útján betöltve.

Folyó évi július hó elsejével új előfizetést nyitunk lapunkra, ez alkalomból felkérjük azon t. olvasóinkat, kiknek előfizetése lejárt, nemkülömben azokat, kik az előfizetési díjakkal hátrálékban vannak, hogy az előfizetést megújítani, illetőleg a hátrálékot beküldeni sziveskedjenek, nehogy lapunk további küldését beszüntetni legyünk kénytelenek.

A fürdőévad alatt előfizetőink kívánságára a lapot bárhova utánuk küldjük, még akkor is, ha többször változtatják tartózkodásuk helyét.

Tisztelettel:

A kiadóhivatal.

HIREK.

— Személyi hírek. Sebeők Sári a bécsi udvari opera szóelőnékesnője f. hó 3-án városunkba érkezett s két hetet atyja májuskuti villájában fogtölteni. — Pekáry Ferenc budapesti államrendőrségi tanácsos f. hó 3-ikától kezdődőleg hivatalos ügyekben Sátoraljaujhelyben időzik.

— Uj ügyvéd. Dr. Honóczy György Tokajban f. hó 1-én nyitotta meg ügyvédi irodáját.

— Szabadságolás. Kamaráth Gizella karádi állami óvónőt, a vall. és közokt. miniszter, súlyos betegségére való tekintettel huzamosabban szabadságolta. Helyettesítésével a kir. tanfelügyelő Polacsek Anna okl. óvónőt bízta meg.

— Gyászmise. Gróf Wallis Gyulaért, a jótékonyágáról országszerte ösmert főúr lelki üdvéért folyó hó 5-én délelőtt 9 órakor gyászmisét tartottak a helybeli róm. kath. kegyuri templomban. A gyászmisét Marczinkó József káplán tartotta nagy papi segédlettel. A gyászmisén megjelentek a helybeli „Carolineum” zárdabéli apácák a főnöknő vezetésével és nagy számu közönség.

— Halálozás. Birner Viktorné szül. Gruman Matild — mint részvétellel értesülünk — f. hó 5-én tüdővész következtében Sátoraljaujhelyben elhunyt. A fiatal urinó karján nemrég műtétet végeztek Budapesten, mely szervezetre annyira káros befolyással volt, hogy tegnap reggel

férfjét és hét áróját hátrahagyva, kiszervekedett. Az elhunytban Birner Viktor helybeli kir. járásbírói irodatiszt szeretett hitvesét gyászolja. Temetése a Csillag-utcai gyászházból folyó hó 7-én délután 5 órakor megy végbe.

— Uj vonat a felvidéken. A kereskedelemügyi miniszter Berger Jenő és Fuchs Gyula mérnököknek a magy. kir. államvasutak Nagymihály állomásától Verbőce, Nagyza-lacska, Gézsény, Zavadka, Gajdos, Szobránc, Oroszkamaróc, Porosztó, Kereszt, Székó, Felsőnémeti és Alsó-németi községek érintésével Ungvár állomásig vezetendő helyi érdekű vasút építésére megadta az előmunkálati engedélyt.

— Kinevezés. A kassai főügyész Verdes János igazolványos altisztet a sátoraljaujhelyi ügyészséghez hivatalosul nevezte ki.

— Hymen hír. Vajdik Károly állami utmester f. hó 8-án esküszik örök hűséget Sátoraljaujhelyben Nagy Ilonának Nagy Gábor helybeli szijgyártó leányának.

— Bucsú Töketerében. Sarlós Boldogasszony napján, jul. 2-án tartotta a töketerébesi rk. egyház a bucsút. Hiszem Kálmán terebesi apát, esperes plebános vendégszerető házában a most lefolyt ünnep alkalmából is előkelő társaságot látott el igazi szives magyar vendégszeretettel. Az ünnepi nagymisét Géczv István pelejtei plebános, szentszéki ülnök végezte. Az egyházi ünnepély a lehető legfényesebb s igen népes volt, dacára, hogy a környékbeli papság s a hívek nagyrésze is Kozmára zarándokolt, hol az újonnan épült rk. templomot szentelte föl Fischer Colbrie Ágost kassai segédpüspök. Tudósítónk elragadtatással beszél a remek egyházi énekekről, melyekre a terebesi kántor valóságos művészettel tanította be a tótajku népet. Magyar és latin énekek hangzanak a terebesi templomban, hirdetve az apát-plebános és a derék kántor hazafias érzését és hitbuzgóságát.

— Esküvő. Lefkovic Dávid olaszlikai lakos folyó hó 4-én esküdött örök hűséget a helybeli anyakönyvi hivatalban Krausz Lipót koresmáros leányának.

— Furfangos zsebmetszők. Valóságos zseniálissal hajtják végre a zsebtolvajok a pénzzel telt zsebek ellen irányuló tervöket. Folyó hó 3-án egy alsómihályi-i asszonynak a zsebéből egész tolvaj-banda lopta ki a pénzt Sátoraljaujhelyben. Hogy milyen gyakorolt és furfangos észjárásu zsebtolvajok követték el a lopást, érdekesnek tartjuk olvasóinkkal a „művelet” végrehajtását megösmertetni. A tolvajok egyike az előre kiszemelt károsult és felesége között a földre dobta magát és nyavalya-törést színelte, miközben a kíváncsiak oda tódulnak úgy, hogy a zsebtolvajok a szokásos lökdösés között ezt az alkalmat inscenizálták, hogy a lopást végrehajthassák. A meglökdösött és megrángatott károsult észrevette, hogy amikor a nyavalya-törést színelő egyén a földhöz vágódott, két-három, nem a parasztnép közül való, hanem polgári ruhás fiatal emberek tolongnak körülötte; mikor azonban a lökdösés után észrevette, hogy meglópták, akkorára ezek az alakok mind eltűntek. A földön fetregő károsult szerint sötét szövet ruhát viselő, 25 év körüli kis bajszos egyén vette ki zsebéből a pénzt. A rendőrség ez ügyben azonnal foganatosította a nyomozást, melynek során a gyártelepi álmáson egy magát Inesz Samunak nevező állítólag dobzonuli (galíciai) származásu, foglalkozás és igazolvány nélküli 21 év körüli gyanú egyén lett letartóztatva, aki károsulttal szembesítettén, károsult felismerte benne egyikét azoknak, akik a lopás idején őt megfogták.

— Dr. Ligeti József gyakorló orvos 3 heti tartózkodásra fűrdőre utazott.

— Gazdasági eszközök bemutatása Sátoraljaujhelyben. A Zempléni vármegyei Gazdasági Egyesület folyó évi július hó 7-ikén kedvezőtlen idő esetén 11-ikén délelőtt fél 10 órakor Sátoraljaujhelyben, dr. Kossuth János ur szőlőjében kézi- és lőerőre berendezett szőlőművelő (kapáló és gyomláló) eszköz és gépbemutató rendez, melyen több hírneves hazai gyáros legújabb gyártmányai fognak előzetes kipróbálás után bemutatni és ismertetni. A bemutatandó gépek olyan szerkezetűek, hogy azok segítségével a szőlőnek kézi erővel való költséges és lassu megmunkálása pótolható: amellett olcsóbb, szaporább s ép oly tökéletes munkát teljesítenek. Ezenkívül különösen a lőerőre berendezett gépek kiválóan alkalmasak a kapás növények, burgonya, tengeri, és répa-félék megmunkálására is. Midőn ezen gépbemutatóra a szőlőgazdák és általában a mezőgazdák figyelmét felhívjuk, tisztelettel kérjük, hogy azon minél nagyobb számmal megjelenni sziveskedjenek. Sátoraljaujhely, 1905. június havában. A Zempléni vármegyei Gazdasági Egyesület Elnöksége.

— Majálisok a Bodroghözön. Június hó 25-én a cigándi ev. ref. népiskola kisgyermekének majális rendezett a bodroghözi jótékony nőegyesület. A gyermekek délután 2 órakor hazafias ének s zene kíséret mellett kivonultak a tiszta füzesbe, a hol majális tartottak. A majálison a nőegylet részéről megjelent gr. Széchenyi Ernőné nőegyleti alelnök férje kíséretében, továbbá Fiáth Maria baroness. A kis gyermekek egész délután vígan táncoltak, hazafias dalokat énekeltek s verseltek, kik közül a kiválóbbakat a grófné meg is ajándékozta. Jelen voltak a mulatságon a következő urhölgyek: Gróf Széchenyi Ernőné, báró Fiáth Mária, Páricsy Józsefné, Nagy Jánosné, özv. Dudás Jánosné, Sőregi Mártonné, özv. Molnár Pálné, Galambos Odózné, Ungváry Lászlóné, Benyó Józsefné, Gruber Nándorné és Páricsy Bertalanné nőegyleti tagok. A mulatság esti 8 óráig tartott, a mikor a kis gyermekek ismét hazafias ének s zene kíséret mellett haza vonultak. A majális Kántor Mihály tanító segédletével Páricsy Józsefné rendezte. — Hasonló mulatságról ir Szemotorról tudósítónk. Julius 2-án tartotta meg a „Nőegylet” Czellar Jánosné és Nagy Károlyné kiküldött urasszonyok vezetése és felügyelete alatt a szomatori elemi iskolának majálisát. A tánc a gyermekek örömrivalgásai kíséretében d. u. 3 órakor vette kezdetét. 5 órakor szünet következett, a midőn a gyermekeket, oszonájuk elfogyasztására szólították fel. Az uzsona elfogyasztása után újra megszólalt a zene és a pajzán jókedv fokozódva 8 óráig tartott, amidőn a gyermekek meglegedetten és a legnagyobb rendszertel szét. 9 órakor a helybeli és vidékről egybegyűlt intelligens közönség folytatta a kicsinyektől megirigylt jókedvet és mulatságot egész reggelig. A kicsinyek, de különösen a felnőttek mulatságának rendezésében nagy buzgóságot fejtettek ki Nagy Károly és Horváth Győző, akik mindent elkövettek azért, hogy a közönség igényeit kielégítsék és jókedvüket a mulatság végéig megtartsák. A legnagyobb érdem és hála természetesen a nőegylet felé, amely ez alkalommal is tanujelét adta jótékonyágának.

— Hivatásának áldozata. Ugyan- csak megjárta a napokban Asszonyi Gábor pusztafalusi származásu, helybeli mezőőr. Amint a esőrgői uton éjjeli szolgálatát teljesítette, észrevette, hogy a sötétben, Fedorkó gazdálkodó telkén, melyben lucerna termés van, három pár ló csatangol. A mezőőr, hogy a lakmározó lovak tulajdonosait kipuhatolja nyomban a lucerna földre sietett. Mielőtt azonban oda ért volna, a lovak tulajdonosai észrevették közeledtét és gyorsan lóra ülve, elvágattak az éjsz-

tétjében. A sötétség dacára a mezőőr felösmerte és feljelentette őket. Valamennyien helybeli gazdálkodó emberek voltak. Közülük azután egyikük bosszút forralt a mezőőr ellen. Másnap megleste és orvul megtámadta, miközben annyira megverte a menekülő őrt, hogy a szerencsétlen ember az ütlegektől összeesett. Támadója a földön fekvő embert azután is tovább ütlegelte. Mikor végre a brutális ember felhagyott a veréssel, a magára hagyott mezőőr, vértől boritva, súlyos sebekkel maradt a helyszínén. A hivatásának áldozatául esett, 53 éves mezőőrt ápolás végett a helybeli „Erzsébet” kórházba szállították.

— Juniális Gálszécsen. A gálszécsi önkéntes tüzoltó-egyesület jun. hó 25-én juniális tartott. A mulatság jól sikerült. Az idő kedvező volt. Felülfizettek: 4 koronával Spira József. — 3-3 kor. Eperjessy Béla, Hartenstein Károly. — 2-2 kor. Kovács Sámuel, Waldby Antal, Rosenbeum Ignác, Mézes István, Balázs Jenő, Richnauzky László. — 1-1 kor. Kredatus Ármán, Bachmánszky-né. Fogadják ez uton is hálás köszönetünket. Erdődy József pénztárnok. Hohenberger Ferenc, Havrilla Péter ellenőrök, Hobek János titkár.

— Tánemukság s hangverseny Erdőbényén. Az erdőbényei gyógyfürdőben f. hó 9-dikén hangversennyel egybekötött tánemukság lesz. Kezdeté este 8 órakor. Belépő-díj: személy-jegy 1 korona, család-jegy 3 korona. A hangverseny műsora a következő: 1. Hegedű és gordonka játék Olesváry Ernő és Aladár. — 2. Monolog Szűcs Aranka. — 3. Magyar népdalok és különféle énekszámok. — 4. Monolog Novák Gyula. — 5. Szavaltat dr. Gaál Menyhért. — 6. Humoros felolvasás Tima József hadnagytól. — A hangverseny után tánc reggelig.

— A vihar áldozata. A folyó hó 3-án kitört óriási vihar, amelyről lapunk mult számában megemlékeztünk s amely annyi kárt okozott az országos vásár eladóinak s vevőinek egyaránt: Neumann Adolf helybeli ruhakereskedőt is nagyon érzékenyen érintette. A vásáron ugyanis ő is jelen volt portékáival s a hirtelen kerekedett vihar szétrát üsdödtötte, a ruhaneműket szétvitte úgy, hogy legnagyobb részét megtalálni sem lehetett. Sokan a keletkezett zivatart lopásra használták fel s Neumann Adolf így is igen érzékeny veszteséget szenvedett. A megmaradt ruhaneműk is teljesen elázva, értéktelenné lettek úgy, hogy Neumann Adolf anyagi kára a lehető legtetemesebb.

— A rendőrkapitányság junius havi tevékenysége. A lefolyt hónapban a személy- és vagyonbiztonság általában véve kielégítő volt. Az ember élete, testi épsége és vagyona ellen irányuló nagyobb említésre méltó bűneset nem történt. Lopás büntette 3, lopás vétsége 9, egyéb bűneset vagy vétség 11 esetben fordult elő. Mint közbiztonságra veszélyes idegen koldus, csavargó és foglalkozás nélküli egyén toloncoltatott és kitasított 17. Tűz 2 esetben fordult elő. Az egyesületek működése ellen akadály elő nem fordult. Amerikába kivándorolt 15, visszatért 3 egyén. Közlekedési akadályok elő nem fordultak, kóbor cigányok nem garázdálkodtak, zsidó zugiskolák fel nem fedeztetek. Beérkezett összesen 672 üggydarab. Rendőrkapitány kapott 219 drb., elintéztett 194 drb., elintézetlen 25 drb. Ralkapitány h. kapott 154 darabot, ebből elintéztett 132 drb., elintézetlen 22 drb. Biztos kapott 98 drb., elintéztett 70 drb., elintézetlen 28 drb. Rtollnok kapott 201 drb., elintéztett 182 drb., elintézetlen 19 drb.

— Tanuló felvétetik Malátsik György utóda fűszer-és csemege üzletében.

Felölös szerkesztő és laptulajdonos:

Éhler Gyula.

Ha „Zacherlint“ kérsz, melynek nagy a hira,
Nyájas olvasónó, soh' se vedd „kimérve“;
Eredeti csak az, a mely üvegben van.
Es a gyártó védjegyével ellátva van.

Hogy nyugalmad legyen éjjel és nappal
Es ne kinozzon téged semmiféle rovar
Keress fel mindenütt csakis azt a boltot,
Ahol meglátod a „Zacherlin“ plakátot.

Csodás és biztos hatású arcisztító és szépítőszerek,
melyek nemesak hazánkban, hanem az egész világon közkedvelt-
ségnek örvendenek a

KRIEGER-féle

Akácia Crème 2 K.
Pouder 1 K.
Szappan 1 K.

Pár nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot, mitesszert stb. Biztos, hogy nem
ártalmas, hanem fiatalítja, szépíti az arcot. Kapható a

„KORONA-gyógyszertárban“ Budapest,
VIII., Kálvin-tér (Baross-utca sarok.)

Postai szétküldés naponta.

Hirdetmény.

Értesítjük a t. cz. közönséget, hogy Sátoraljaujhely-
ben és nagyobb vidéki városokban levő házakra, to-
vábbá földbirtokokra 10—70 évig terjedő

törlesztéses kölcsönöket

eszközlünk.

Az ide vonatkozó közelebbi felvilágosítások hiva-
talan helyiségünkben megszerezhetők.

Sátoraljaujhelyi Polgári Takarékpénztár
és Hitelegylet.

Tekintettel a tavalyi gyakori tüzesetekre,
értesítjük a t. közönséget, hogy

épületek, bútorok

és egyéb ingóságok

tűzkár elleni biztosítását

a legelőnyösebb feltételek mellett eszközöl-
jük. Egyszersmint felhívjuk azon biztosító
feleinket, akik május hó elsején lakást vál-
toztattak, hogy új lakásaikat nálunk beje-
lenteni sziveskedjenek.

Első Magyar Általános Biztosító Társ.

kerületi ügynöksége

Sátoraljaujhelyt, a Zemplén kiadóhivatalában.